

N:o 13.

Af herr **S. M. Olsson** i Sörnäs, *angående tillägg till 15 kap. 19 § kyrkolagen i fråga om styrkande af hinderslöshet för ingående af äktenskap.*

Vid sistförflutna riksdag ingaf jag en motion, n:o 33, i Andra Kammaren, om styrkande af hinderslöshet för ingående af äktenskap. Jag åberopade dervid kyrkolagens stadgande i kap. 15 § 19 äfvensom kongl. brefvet till konsistorium i Vexjö den 26 oktober 1791, samt yttrade derefter, att om dessa föreskrifter voro lämpliga och ändamålsenliga för 100 år sedan, hafva förhållandena betydligt ändrat sig, då landets befolkning nu befinner sig på rörligare fot än någonsin förr.

Några års vistelse i utlandet, särskildt i Amerika, och sedan återkomst till fosterbygden hör ej till det ovanliga, och vill då någon sådan resenär ingå äktenskap här, möter han svårigheter, hvarpå han oftast förut icke tänkt.

Här stå honom nu två utvägar öppna för att få sin hinderslöshet fulltygad, dels »borgen af trovärdige män», dels kungörelse i Post- och Inrikes tidningar. Den första är beqvämare och enklare, och att anskaffa män, som äro färdiga och villiga för vänskaps skull att afgifva borgen för hans hinderslöshet »såsom om en af dem känd och vittnad sak», torde i de flesta fall icke möta någon svårighet, helst ansvarsföljderna väl äro så godt som inga; men huru pass trovärdiga dessa borgesmän kunna anses vara, äfven om de sjelfva samtidigt vistats i Amerika, är lätt att inse då Amerika är stort. Oftast måste dock såsom borgesmän

anlitas personer, som kanske under hela den utrikes vistelsen vistats i hembygden och aldrig haft ens ett bref från eller om den person, för hvilkens hinderslöshet han skall gå i borgen, »såsom en af dem känd och vittnad sak». Alltsammans blir då en ren humbug, och fall lära äfven inträffat, då pastor vägrat att utfärda lysning på sådana »trovärdiga mäns borgen».

Återstår då den andra utvägen: att kungöra sitt förehafvande i Post- och Inrikes tidningar och — att vänta ett år. Men detta väntans år kan blifva ödesdigert på olika sätt, såsom att fästevinnan häfdas och öfvergifves, att kontrahenterna börja lefva tillsammans i oegentlighet och förblifva sedan liknöjda för ett ordnadt äktenskap, eller att den tilltänkta förbindelsen slås upp.

Jag föreslog därför i fjol en ny utväg att bestyrka äktenskapsledighet, men min motion afstyrktes af lagutskottet och föll i begge kamrarne. Jag återkommer dock nu till samma sak, emedan jag och många med mig anse den vara af icke ringa vikt. Om jag i år föreslår en annan väg för lösningen af frågan, torde jag åtminstone få lagutskottet på min sida. Detta yttrar i början af sin motivering öfver min motion i utlåtandet n:o 19: »Det må visserligen inrymmas, att de af motionären åberopade bestämmelserna rörande sättet för styrkande af hinderslöshet för äktenskap äro i viss mån föråldrade och särskildt att den i 1791 års kongl. bref stadgade kungörelsetid af ett helt år, då fråga är om person som vistats utom riket, är väl lång. Med nutidens snabbare förbindelser torde denna tid utan olägenhet kunna inskränkas åtminstone till samma tid, som för närvarande gäller i fråga om stämning å den som bor utom riket, till sex månader.»

Begagnande mig af denna lagutskottets vink, tager jag mig nu friheten föreslå,

att Riksdagen för sin del beslutar det tillägg till kap. 15 § 19 i kyrkolagen, att om en person, som vill träda i äktenskap, ej kan förete säkra bevis för sin hinderslöshet eller vittnesbörd af trovärdige män, må det lagligt anses och hinderslösheten såsom fullt bestyrkt förklaras, att sökanden i Post- och Inrikes tidningarne kungör sitt förehafvande med alla dertill hörande omständigheter och anvisning, hos hvilken prest, med uppgift af adressen till honom, den sig anmäla bör, som tilltänkta äktenskapet hindra vill, inom en tid af tre månader för inom Sverige, Norge, Danmark

och Finland boende, samt sex månader för dem, som från andra utländska orter bort bevittnade vara.

I sammanhang härmed hemställes, om ej den ändring borde ske i kongl. brefvet af den 12 december 1798 beträffande bevisning om hinderslöshet för utlänningar, som önska träda i äktenskap, att den tiden afkortades från nu gällande ett år till sex månader efter första införandet af kungörelsen i Post- och Inrikes Tidningar.

Skulle lagutskottet ej finna mitt förslag lämpligt, så lemnas lagutskottet rättighet att på ett annat sätt formulera förändringen, blott det åsyftade ändamålet vinnes.

Stockholm den 23 januari 1897.

S. M. Olsson
i Sörnäs.